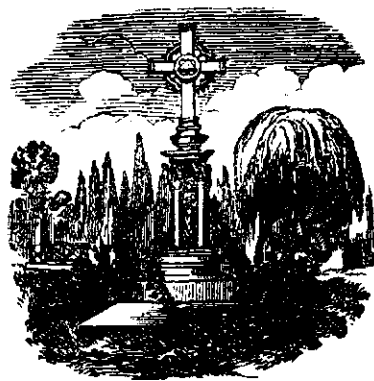

CURA SATULUI!

Présanți'a Sa, Parintele Metropolitu

ADREIU Baronu de Siagun'a,

a repausatu in Domnulu in 16° Juniu, a. c. sér'a la 6 óre.

La o parte glum'a; sã imbracãmu doliu!

Anulu 1872 a fostu pentru romani unu anu de doliu. Genii tempului, in care traimu, ómenii, pr'in a càroru lucrare s'a datu directi'a miscarii nòstre de asta-di, unulu câte unulu s'au stinsu d'in viétia, lasandu in urm'a loru unu suveniru scumpu, comór'a de gândiri, ce au adunatu in viétia. **Eliadu, Bolintineau, Iancu**, trei spirite de o potriva providentiale, trei caractere de o potriva candide, trei ómeni, ce deopotriva nu sunt nascuti d'in ómeni, ci rezultati d'in vremea, in care s'au inaltiatu, toti trei de o potriva jertve ale reutatiunii tempului, in care au lucratu, in anulu 1872 se stinsera sî trupesce d'in viétia.

Anulu 1873 nu mai pucinu este unu anu de doliu. -- Abia se limpedí miscarea produsa in suflète la mórtea Domnului Romanu **Alexandru Ioanu I Cus'a**, unu nou doliu imbracãmu la stingerea d'in acésta viétia a **Marelui Arhiereu Andreiu**, — unulu celu d'antaiu Domnu alu romaniloru uniti, altulu celu d'antaiu Metropolitu alu romaniloru eliberati, unulu creatoriu alu independentiei cetatienesci, altulu creatoriu alu independentiei basericesci.

Vremile vinu; vremile se duc; ómenii sî-urméza; se stingu generatiunile, candu ele se lipsescu de centrele loru. In anulu 1872, pr'in iesirea d'in viétia a lui **Eiadu, Bolintineanu sî Iancu** s'a stinsu gene-

rati'a, ce a lucratu la 1848; in anulu 1873, pr'in iesirea d'in viétia a Domnului Alexandru Ioanu I. sî a Metropolitulu Andreiu s'a stinsu generati'a, ce a lucratu pone la 1866.

Mórtea este o intemplanse serbatorésca. A moritu Eliadu; a moritu Bolintineanu; a moritu Iancu; a moritu Alexandru Ioanu I. cei ramasî in viétia au imbracatu doliu, i-au inmormentatu sî au cantatu himnuri de marire. Fiesce-care mórte a fostu o ocase de serbatóre jalnica. — A moritu Metropolitulu Andreiu: cei ramasî in viétia voru imbracà doliu, luvoru inmormentá sî voru cantá himnuri de marire. Sî a lui mórte este o ocase de serbatóre jalnica.

Suflètele mari au inse unu semnu, alu loru propriu: a loru mórte este bogata in urmari. O mari sunt cei alesî: chiaru sî mórtea loru este unu cascigu pentru poporulu, d'in care faceau parte!

Numai in intunerecu scimu, ce este lumin'a; numai candu nu sunt mai multu, scimu ce amu perduu in omenii mari, ce amu avutu. — Metropolitulu Andreiu nu este mai multu: acum'a, acum'a sî numai acum'a, scimu cine a fostu Metropolitulu Andreiu, acum'a, candu, lipsindu omulu, privim numai faptele lui, numai rezultatulu lucrarii sale, numai ideile, ce ni s'au hèreditu dela dinsulu.

Éta semnulu ómeniloru mari: la mórte, cuprinsulu sufletului lor devine o parte a bogatiei sufletesci a poporului intregu; la mórte plangemu pre aceia, pre carii i-amu gonitu in viétia; dupa mórte redicamu monumentu de pétra acelor'a, asupra caror'a in viétia amu aruncatu pétr'a.

Eliadu a moritu nebunu; Bolintineanu a moritu nebunu; Iancu a moritu nebunu: au desperatu in lumea, in care se aflau. Alexandru Ioanu I. a moritu gonitu d'in tier'a stramosiloru sei: a fostu gonitu de catra lumea, in care se aflá. — La mórte, totu-acea lume i-a prémáritu.

A moritu Metropolitulu Andreiu: sà ni damu séma de faptele lui, de viétia lui, de ideile lui si de totu, ce ni s'a héréditu dela dinsulu, sà ni damu si, fiindu drepti intr'acestu momentu serbatorescu, sà intrebámu, ce amu fostu noi in viétia lui.

Metropolitulu Andreiu a trairu in mediu-loculu nostru: intreag'a lui viétia tuturor'a ni este cunoscuta. Elu nu a trairu intr'unu cercu, ci in poporulu intregu; lui toti i-amu fostu de o potriua aprópe, toti de o potriua departe. Nime nu 'ntreba cine-a fostu; nime nu 'ntreba ce-a fostu: toti scimu ce a fostu elu pentru noi.

Nasentu d'in parinti macedo-romani in cea d'antaiu diua a anului 1809, in Miskolez d'in Ungari'a, Anastasiu Siagun'a petrecu copilaria sa si incepu studiile la cas'a parintésca; urmandu-si apoi studiile si terminandu cursulu juridicu in Pest'a, potrivitu cu aplecarile sale firesci, elu pasi pe carier'a preotiesca, facendu-si studiile la institutul teologicu d'in Versietiu. Dupa terminarea cursului teologicu, tenerulu Anastasiu Siagun'a fu denumitu profesoru la institutul teologicu d'in Versietiu, éra mai tardiu se consacra ordului monahalu in monastirea Hopov'a (Sirmi'a). Cu acést'a ocaziune elu luá numele monachalu „Andreiu.“ Peste pucina vreme fu transpusu ca profesoru la institutul teologicu d'in Carlovétiu, fiindu totodata si secretariu archidiececanu. Ca archimandritu, Andreiu Siagun'a, fu incredintiatu cu conducerea monastirii Covil'a.

Devenindu episcopi'a ardeléna vacanta, binemeritatulu archimandritu, pr'in rescriptulu imperialu d'in 27. iuniu 1846, fu denumitu administratoru alu acestei diecese.

In 2. Decembre 1847 elu fu alesu de catra sinodulu diecesanu de episcopu alu Ardélului.

De aicia 'nainte Archiereulu Andreiu este alu nostru: devenindu elu unu centru alu miscariloru nóstre atatu nationale, catu si bisericesci, viétia lui este o bucata d'in propri'a-ni viétia.

Episcopulu Andreiu a adusu cu sine in viétia insusiri rare: unu sufletu puternicu, o vointia buna, o viia aplecare catra lucrarea nepartinitória. Elu nesmintitu stá de asupra cercului, in care se aflá.

Desi fu nasutu departe de trupulu natiunei, desí trebui sà se desvólte intre maghiari si serbi, elu in tóte vremile pastra fondulu romanu alu sufletului seu: iubirea catra poporulu, d'in care facea

parte si consciintia legatuintieloru sufletesci, ce-lu impreuna cu acel'a.

Lucrarea lui nu potú sà fia decatu folositoria; elu ni se ivi ca tramisu de providentia.

Delocu la pasirea sa in viétia, romanii purcesera spre o miscare de insemnetate epocala. Ca presedinte alu adunarii nationale dela $\frac{3}{15}$. Maiu 1848, elu se aflá in fruntea acestei miscari. Si aici remase peste aprópe intrég'a sa viétia: ca presedinte alu Comitetului nationalu, elu deveni demnulu reprezentantu alu romániloru ardeleni. In deputatiunile la Insbruck, Prag'a, Olmütz si Viena, precumu si in lucrarea sa pentru restaurarea metropoliei romane resaritene d'in Ardélu elu areta romaniloru calea, ce au sà apuce; éra organisandu dieces'a pe temeiri canonice, in sinodulu amestecatu dela 1850, celu d'antaiu dupa 150 ani, elu puse temeiu unei miscari sanetose si salutarie in baserica ardeléna.

Pe timpulu absolutismului Archiereulu Andreiu, desí in lupta cu sistem'a domnitória, inaugura a activitate plina de folose nesterse. Organisa institutul pedagogico-teologicu, formandu-si, d'in propriile sale spese, profesori in streinetate, infiintia tipografi'a diecesana, fonda foi'a politica „Telegrafulu-Romanu“ si tipar: tóte cartile bisericesci.

Nu mai pucinu folositoria si nu mai pucinu cunoscuta ni este lucrarea defunctului dela anulu 1860 in cóce. Dietele d'in Sibiiu si Clugiu, despartirea hierararhica de catra serbi si organisarea canonica a Metropoliei romane restaurate de o potriua incoronéza viétia Marelui Archiereu si Metropolitu.

Si dupa tóte aceste n'au lipsitu in poporulu seu ómeni, ce orbiti de ambitziune si pretindindu a fi singurii mentuitori ai poporulu romanu, au cutesatu sà arunce cu pétr'a asupra betranului incaruntitu in lucrarea pentru binele obstescu. — Si elu a fostu o jertva a bunetati sale; si elu a avutu sà rabde dela cei ce nu se puteau redica la inaltímea, la care se aflá elu!

Dar' elu a aflatu asiu contr'a acestoru gone in bogatulu seu sufletu: retrasu d'in viétia publica elu a lucrato pentru imbogatirea basericii, alu carei pastoriu éra. Cunóscemu fondurile, ce s'au creatu pr'in lucrarea lui spre sustinerea astediamentelorú nóstre bisericesci; cunóscemu serierile sale bogate in gandiri mari, pr'in care a pusu temeiu literaturii nóstre bisericesci, scrieri, ce singure voru remane urmasiloru nostrii ca semne ale lucrarii nóstre sufletesci in acestu timpu plinu de lucrari sterpe.

Metropolitulu Andreiu este mortu; dar' elu in veci va trai in acea, ce amu mostenitu dela dinsulu.

Nu plangemu in momentulu serbatorescu alu inmormentarii lui; nu pr'in lacrimi se aréta multiamit'a urmasiloru catra ómenii mari: sà ingenunchiamu cu pietate, pastrandu in sufletele nóstre totu, ce ni-a remasu dela dinsulu!

Firea lui in totdeun'a sà remana pastrata in gandirea poporului romanu!